

Evaluation of psychometric properties of the Persian version of the short form of Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ-18)

Hamid Mohsenabadi¹, Ali Fathi-Ashtiani^{1*}

1. Behavioral Sciences Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Received: 29 January 2021

Accepted for publication: 20 April 2021
[EPub a head of print- 24 April 2021]
Payesh: 2021; 20 (2):167-178

Abstract

Objective: Cognitive emotion regulation represents an essential role in managing stressful events in people's lives. Some strategies are adaptive, while others are maladaptive and associated with various forms of psychopathology. This study aimed to investigate the factor structure and psychometric properties of the Persian version of the short form of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ-18) among Staff of a Military University.

Methods: This was a psychometric research. The statistical population of this study was one of the military units in Tehran. Based on the inclusion and exclusion criteria, 310 people were selected by convenience sampling method. The instruments used included the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ-18), the Depression, Anxiety and Stress Scale (DASS-42) and the General Job Satisfaction Scale (GJSS). Structural validity was examined by performing confirmatory factor analysis. Cronbach's alpha coefficients and test-retest were used to evaluate the reliability. The data were analyzed using SPSS-25 and AMOS-22.

Results: Confirmatory factor analysis results indicated a two-factor model of this questionnaire ($RMSEA=0.03$; $SRMR=0.02$; $CFI=0.98$; $GFI=0.94$). The correlation scores of adaptive coping strategies with depression (-0.48), anxiety (-0.44), stress (-0.46) and job satisfaction (0.36) were significant ($p <0.01$) Also, the correlation of the scores of maladaptive coping strategies with depression (0.55), anxiety (0.42), stress (0.40) and job satisfaction (-0.30) was significant ($p <0.01$). The reliability coefficients of Cronbach's alpha and test-retest at 4-weeks intervals for adaptive coping strategies were 0.95, 0.88 and for maladaptive coping strategies was 0.88 and 0.77, respectively, indicating satisfactory results.

Conclusion: According to the findings of the present study, the short form of the Iranian version of Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ-18) is a suitable tool with good psychometric properties to measure cognitive coping strategies.

Key Words: Cognitive emotion regulation, psychometric properties, short form of Cognitive Emotion Regulation Questionnaire

* Corresponding author: Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran
E-mail: afal337@gmail.com

بررسی ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی فرم کوتاه پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (CERQ-18)

حمید محسن آبادی^۱، علی فتحی آشتیانی^{*}

۱. مرکز تحقیقات علوم رفتاری، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۱/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱/۳۱

[نشر الکترونیک پیش از انتشار- ۴ اردیبهشت ۱۴۰۰]

نشریه پایش: ۱۶۷-۲۰ (۲)؛ ۱۴۰۰: ۲۰

چکیده

مقدمه: تنظیم هیجان شناختی نقش مهمی در نحوه مدیریت رویدادهای استرس‌زا در زندگی افراد دارد. برخی از راهبردها سازگار، در حالی که برخی دیگر ناسازگار است و با اشکال مختلف آسیب‌شناسی روانی مرتبط است. هدف از این مطالعه بررسی ساختار عاملی و ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی فرم کوتاه پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (CERQ-18) بین کارکنان یک دانشگاه نظامی بود.

مواد و روش کار: این مطالعه از نوع پژوهش‌های توصیفی روانسنجی و جامعه آماری آن یکی از واحدهای نظامی مستقر در تهران بود. از این جامعه بر اساس ملاک‌های ورود و خروج، ۳۱۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده شامل فرم کوتاه پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (CERQ-18)، مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (DASS-42) و مقیاس رضایت شغلی عمومی (GJSS) بود. برای بررسی پایایی از ضرایب آلفای کرونباخ و بازآزمایی استفاده گردید. داده‌های گردآوری شده با استفاده از نسخه ۲۵ نرم‌افزار SPSS، نسخه ۲۲ نرم‌افزار AMOS تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج تحلیل عامل تأییدی، مدل دو عاملی این پرسشنامه را تأیید کرد ($GFI=0.94$, $CFI=0.98$, $RMSEA=0.02$, $SRMR=0.03$). همبستگی نمره راهبردهای مقابله‌ای سازگار با افسردگی (-0.44), اضطراب (-0.46), استرس (-0.48) و رضایت شغلی (0.36) معنی‌دار بود ($p < 0.01$). همچنین همبستگی نمره راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار با افسردگی (0.55), اضطراب (0.42), استرس (0.40) و رضایت شغلی (0.30) معنی‌دار بود ($p < 0.01$). ضریب پایایی از نوع آلفای کرونباخ و بازآزمایی به فاصله ۴ هفته در عامل راهبردهای مقابله‌ای سازگار به ترتیب 0.88 و 0.86 بود. نشان از پایایی پرسشنامه بود 0.95 .

نتیجه گیری: بر اساس نتایج تحقیق حاضر، فرم کوتاه پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (CERQ-18) ابزاری مناسب با خصوصیات روانسنجی قابل قبول برای سنجش راهبردهای مقابله شناختی در کارکنان نظامی است.

کلیدواژه: تنظیم هیجان شناختی، ویژگی‌های روانسنجی، فرم کوتاه پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی

کد اخلاق: IR.BMSU.REC.1398.276

* نویسنده پاسخگو: تهران، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، مرکز تحقیقات علوم رفتاری

E-mail: afa1337@gmail.com

مقدمه

اهمیت برخوردار است [۱۰]. علاوه بر این، CERQ به راحتی در ارزیابی های خودگزارشی با نمونه بزرگ در زمان کوتاه می تواند، استفاده شود [۱۰]. مشخصات روانسنجی CERQ در نسخه اصلی تأیید شده [۱۱، ۱۲] و ضریب آلفای کرونباخ آن در بیشتر موارد بالای ۰/۸۰ به دست آمده است [۱۱]. علاوه بر این، CERQ اعتبار عاملی قابل قبول، مشخصات افتراقی و روایی سازه خوبی را نشان داده است [۱۱، ۸]. نه خرده مقیاس نسخه کوتاه می تواند براساس راهبردهای مقابله ای به دو دسته سازگار و ناسازگار طبقه بندی شود [۱۳، ۵]. چهار راهبرد مقابله ای ناسازگار عبارتند از: ۱) سرزنش کردن خود؛ افکار سرزنش خود به خاطر آنچه تجربه می کند؛ ۲) سرزنش کردن دیگران؛ افکار سرزنش دیگران بخاطر آنچه تجربه می کند؛ ۳) نشخوار فکری یا تمرکز روی افکار؛ اشاره به پیگیری مکرر افکار مرتبط با حوادث منفی است؛ ۴) فاجعه سازی؛ افکاری که به طور آشکار روی تجارب تروماتیک تأکید دارد. در مقابل، پنج راهبرد مقابله ای سازگار عبارتند از: ۵) پذیرش؛ اشاره به افکار پذیرش و تسلیم درباره رویدادهای تجربه شده است؛ ۶) تمرکز مجدد روی برنامه ریزی؛ اشاره به تفکر درباره نحوه مدیریت رویدادهای منفی دارد؛ ۷) تمرکز مجدد مثبت؛ اشاره به تفکر درباره افکار شاد و دلپذیر در برابر افکار منفی درباره حوادث واقعی دارد؛ ۸) ارزیابی مجدد مثبت؛ اشاره به افکاری دارد که به وقایع معنای مثبتی می دهد؛ ۹) کم اهمیت شماری؛ اشاره به افکار درباره به حداقل رساندن شدت وقایع یا تأکید بر نسبی بودن آن در مقایسه با حوادث دیگر دارد [۵].

این راهبردهای تنظیم هیجان شناختی همه با وجود یا عدم آسیب شناسی روانی مرتبط بوده است. راهبردهای ناسازگار (سرزنش کردن خود، سرزنش کردن دیگران، نشخوار فکری و فاجعه انگاری) با پریشانی روانشناسی و آسیب شناسی روانی همراه هستند [۹، ۱۱، ۱۳]. در مقابل، راهبردهای سازگارانه (کم اهمیت شماری، تمرکز مجدد مثبت، ارزیابی مجدد مثبت، پذیرش و تمرکز مجدد در برنامه ریزی)، با سطوح بالاتری از خوش بینی و اعتماد به نفس ارتباط مثبت داشته و با چندین آسیب شناسی روانی همبستگی منفی دارند [۱۱]. به طور کلی، شواهدی وجود دارد که راهبردهای مقابله ای شناختی اهداف امیدوار کننده ای برای درمان علائم آسیب شناسی روانی هستند [۱۴].

نسخه کوتاه CERQ در کشورهای مختلف شامل ترکیه [۱۵]، استرالیا [۱۶]، اسپانیا [۱۷]، بولیوی [۱۰]، آفریقای جنوبی [۱۸] و

به طور کلی مشخص شده است که مواجهه با رویدادهای منفی در طول زندگی با آسیب شناسی روانی مرتبط است [۱]. شناسایی فرآیندهایی که باعث محافظت یا آسیب پذیری بیشتر افراد نسبت به اثرات وقایع استرس زای زندگی می شود، برای ایجاد و توسعه برنامه های مداخله ای برای افراد دارای مشکلات هیجانی مهم است [۲]. در همین رابطه توانایی مقابله (کنار آمدن) با حوادث استرس زا و تنظیم هیجانات نقش مهمی در رابطه بین عوامل استرس زا و آسیب شناسی روانی دارد. در واقع، کوب از تنظیم هیجان تقریباً متزاد با مقابله استفاده کرد [۳] و تحقیقات در مورد تنظیم هیجان، ریشه در ادبیات مربوط به مقابله، به ویژه مقابله با هیجانات دارد [۴]. تنظیم هیجان شناختی به روشنی آگاهانه و شناختی در مدیریت دریافت اطلاعات برانگیزاننده هیجانی اشاره دارد و منعکس کننده بخش شناختی مقابله است [۵].

نکته مهم این است که محققان بین سه رویکرد برای اندازه گیری تنظیم هیجان تفاوت قائل شدند [۶]. رویکرد اول نمایانگر ابزارهایی است که بر اساس مدل فرآیند تنظیم هیجان گراس (۱۹۹۸) ساخته شده اند [۷]. رویکرد دوم به بررسی نحوه مقابله با عوامل استرس زا تأکید می کند و رویکرد سوم بر توانایی ها و شایستگی های هیجانی متمرکز است [۶]. تمرکز مطالعه حاضر بر روی پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی- نسخه کوتاه (CERQ) است [۸]. ابزاری است که رویکرد دوم در ساخت آن در نظر گرفته شده است زیرا تمرکز آن بر روی مقابله یا مدیریت هیجانات در مورد عوامل استرس زا در طولانی مدت است [۵، ۶]. این رویکرد از دو رویکرد دیگر متمایز است، زیرا بر روی تغییر فوری مؤلفه های رفتاری- بیانگر هیجان متمرکز نیست (رویکرد اول)، همچنین توانایی های هیجانی با هدف رفتار مناسب اجتماعی- هیجانی را در نظر نمی گیرد (رویکرد سوم) [۶].

از نظر بین المللی، پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (CERQ) ساخته گارنفسکی و همکاران یکی از پرکاربردترین ابزارها بوده است [۹]. نسخه کامل CERQ برای افراد ۱۲ سال و بیشتر طراحی شده است و شامل ۳۶ گویه است که به ۹ خرده مقیاس تقسیم می شود [۵]. نسخه کوتاه CERQ که از نسخه اصلی گرفته شده، شامل ۱۸ گویه است که هر یک از ۹ خرده مقیاس متشکل از ۲ گویه است [۸]. به گفته گارنفسکی و همکاران، گسترش نسخه کوتاه CERQ، به عنوان ابزاری برای غربالگری سریع در بیماران روانی از

هیجان شناختی توسط گارنفسکی و همکاران در سال ۲۰۰۶ ساخته شد که یک پرسشنامه چندبعدی است و جهت شناسایی راهبردهای مقابله شناختی که شخص بعد از یک رویداد منفی به کار می‌برد [۸]. نسخه کوتاه شده پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی که شامل ۱۸ گویه است. گویه‌ها روی یک مقیاس لیکرت از ۱ (تقریباً هرگز) تا ۵ (تقریباً همیشه) اندازه‌گیری می‌شوند. نمره گذاری نسخه کوتاه CERQ، از جمع نمرات گویه‌ها هر خردۀ مقیاس (دامنه بین ۲ تا ۱۰) بدست می‌آید. هرچه نمره خردۀ مقیاس بالاتر باشد، به معنای استفاده بیشتر از آن راهبرد شناختی خاص است. این پرسشنامه ۹ راهبرد مقابله‌ای ارزیابی مجدد مثبت، خود سرزنشی، تمرکز مجدد مثبت، فاجعه‌انگاری، کم‌اهمیت شماری، تمرکز مجدد بر روی برنامه‌ریزی، نشخوار فکری، پذیرش و سرزنش دیگران را می‌سنجد [۱۳، ۸]. ارزیابی مجدد بر روی برنامه‌ریزی، پذیرش مثال‌هایی از شماری، تمرکز مجدد بر روی سازگار هستند. خود سرزنشی، فاجعه‌انگاری، راهبردهای مقابله‌ای سازگار هستند. خود سرزنشی، نشخوار فکری، سرزنش دیگران مثال‌هایی از راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار هستند [۱۳، ۸]. سازندگان این ابزار همسانی درونی را بر اساس ضریب آلفای کرونباخ از ۰/۶۵ تا ۰/۷۸ گزارش کرده‌اند [۸].

جهت بررسی روابی این ابزار از خردۀ مقیاس اضطراب و افسردگی استفاده کردند که نتایج نشان داد که راهبردهای مقابله‌ای سازگار با اضطراب و افسردگی همبستگی معکوس (منفی) و راهبردهای مقابله ناسازگار با اضطراب و افسردگی همبستگی مثبت معناداری داشتند [۱۲].

مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (Depression, Anxiety and Stress Scale): مقیاسی ۴۲ ماده‌ای است که توسط لویباند و لویباند (۱۹۹۵) ساخته شده است. این مقیاس، یک پرسشنامه خود گزارشی است که آزمودنی باید شدت (فراآنی) علامت مطرح شده در هر عبارت را که در طول هفته‌ی گذشته تجربه کرده است با استفاده از یک مقیاس ۴ درجه‌ای (۰ تا ۳) نمره گذاری کند. این پرسشنامه سه وضعیت روانی اضطراب، افسردگی و استرس را مورد ارزیابی قرار می‌دهد و دارای آیتم‌های مربوط به علائم و نشانه‌های افسردگی (۱۴ گویه)، اضطراب (۱۴ گویه) و استرس (۱۴ گویه) است. نتایج تحقیقات سازندگان آن، روابی و اعتبار خوبی را برای این ابزار نشان داده است. ضریب آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس‌های افسردگی، اضطراب و استرس به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۸۴ و ۰/۹۰ و همبستگی این ابزارها با پرسشنامه افسردگی بک و پرسشنامه

ایران [۱۹] از لحاظ روانسنجی مورد بررسی و تأیید شده است. با توجه به موارد گفته شده، حداقل به چهار دلیل، هنجاریابی نسخه کوتاه CERQ در نمونه ایرانی برای ارزیابی تنظیم هیجان از دیدگاه کاملاً شناختی توجیه می‌شود: (الف) تعداد کم ابزارهای دارای کفايت روانسنجی در ایران به خصوص در نمونه کارکنان نظامی؛ (ب) انجام ندادن تحلیل عاملی تأییدی برای بررسی ساختار عاملی و مدل با برآورش بهتر در نمونه ایرانی [۱۹]؛ (ج) عدم بررسی رابطه این پرسشنامه با رضایت شغلی به عنوان متغیر مهم در کارکنان شاغل در ایران؛ (د) عدم تمایز ابزارها بین استفاده از راهبردهای شناختی و رفتاری برای تنظیم هیجان‌ها [۱۱، ۵]؛ (ه) همچنین فقدان ابزارهای که در طیف وسیع تری از افراد اجرا شود (افراد بالاتر از ۱۲ سال)؛ و) کوتاه بودن پرسشنامه (۱۸ گویه). بنابراین، مطالعه حاضر با هدف جستجوی شواهدی از روابی سازه، همسانی درونی و شاخص‌های روان‌سنجی نسخه فارسی پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (نسخه کوتاه CERQ) در بین کارکنان یک دانشگاه نظامی است.

مواد و روش کار

طرح پژوهش حاضر توصیفی و از نوع مطالعات روانسنجی است. جامعه آماری مورد بررسی کلیه کارکنان یک واحد نظامی در تهران بود که با ملاک‌های داشتن عضویت نظامی و کارمندی، حداقل تحصیلات دیپلم، شاغل در مرکز نظامی، حداقل یک سال سابقه شغلی و رضایت و همکاری داوطلبانه در طرح پژوهشی به مطالعه وارد و با ملاک‌های مأموریت، بیماری شدید، اخراج یا بازنشستگی، تکمیل ناقص پرسشنامه، عدم تمایل برای ادامه همکاری از مطالعه خارج شدن. حجم نمونه، با توجه به نظر DeVellis [۲۰] که حجم نمونه ۳۰۰ نفری را برای بررسی روابی سازه و تحلیل عاملی خوب دانسته‌اند، با احتساب نرخ ریزش احتمالی ۳۲۰ نفر تعیین شد. نمونه مورد نظر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد. آزمودنی‌ها همگی پس از کسب رضایت آگاهانه شفاهی در پژوهش شرکت کردند و می‌توانستند در صورت تمایل به انصراف، به همکاری خاتمه دهند. در پژوهش حاضر از پرسشنامه راهبردهای تنظیم هیجان شناختی (CERQ-S)، مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (DASS-42) و پرسشنامه رضایت شغلی (GJSS) استفاده شد.

پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (Cognitive Emotion Regulation Questionnaire-Short): پرسشنامه تنظیم

یکدیگر هماهنگ شد. فرم ترجمه شده به همراه یک نسخه از ابزار اصلی به دو نفر متخصص که در هیچ یک از مراحل قبل حضور نداشته و با زبان انگلیسی و مفاهیم روانشناسی آشنا بودند، تحويل داده شد و از آن‌ها خواسته شد تا مطابقت فرم ترجمه شده و ابزار اصلی را بررسی کنند و بعد نسخه فارسی ابزار در اختیار دو فرد مسلط به زبان انگلیسی و مفاهیم روانشناسی که نسخه اصلی پرسشنامه را مشاهده ننموده‌اند، قرار گرفت تا به انگلیسی ترجمه نمایند (ترجمه معکوس). سپس این نسخه با نسخه اصلی مورد مقایسه قرار گرفت و صحت ترجمه عبارت‌ها تأیید شد. پس از این مرحله، طی یک بررسی مقدماتی روی ۲۰ نفر از کارکنان نظامی، میزان قابل درک بودن نسخه اولیه فارسی CERQ بررسی شد و پس از رفع نواقص، پرسشنامه برای اجرا در نمونه اصلی آماده شد. در گام بعد، به بررسی ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه پرداخته شد. به این منظور از بین کارکنان نظامی به روش نمونه‌گیری در دسترس، ۳۱۰ نفر انتخاب شدند. بعد از کسب رضایت شرکت‌کنندگان، پرسشنامه‌ها در اختیار آن‌ها گذاشته شد. همچنین ۴۴ نفر از آزمودنی‌ها به فاصله چهار هفته مجدداً مورد سنجش قرار گرفتند. داده‌های حاصله به منظور بررسی ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه مورد تحلیل آماری قرار گرفت؛ به طوری که روایی سازه پرسشنامه، از طریق تحلیل عاملی تأییدی بررسی شد. جهت سنجش روایی همگرا، همبستگی نمرات مقیاس مورد نظر با نمره خرده مقیاس‌های افسردگی، اضطراب و استرس (DASS-42) و رضایت شغلی (GJSS) محاسبه شد. به منظور بررسی اعتبار پرسشنامه، از روش‌های بازآزمایی (به فاصله چهار هفته) و همسانی درونی (الفای کرونباخ) استفاده شد.

یافته‌ها

توزیع فراوانی و درصد اطلاعات جمعیت شناختی شرکت‌کنندگان در مطالعه در جدول ۱ نمایش داده شده است. بر اساس اطلاعات این جدول می‌توان مشاهده نمود که در ۳۱۰ نفر (۵۶/۵ درصد) زن بودند. از حاضر بیشتر شرکت‌کنندگان ۱۷۵ نفر (۳۷/۱ درصد) دارای تحصیلات بیشتر شرکت‌کنندگان ۱۱۵ نفر (۳۷/۱ درصد) دارای مدرک کارشناسی ارشد بودند و از لحاظ وضعیت تأهل بیشتر شرکت‌کنندگان ۱۹۰ نفر (۶۱/۳ درصد) متاهل بودند. دامنه سنی شرکت‌کنندگان بین ۲۵ تا ۵۷ سال با میانگین ۳۸/۳۰ و انحراف معیار ۷/۸۸ بود. ۴۲ نفر (۱۳/۵ درصد) ساقه بیماری جسمی را

اضطراب بک به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۷۴ گزارش شده است [۲۱]. افضلی و همکاران آلفای کرونباخ نسخه فارسی DASS-42 را برای مقیاس‌های افسردگی، اضطراب و استرس به ترتیب ۰/۹۴، ۰/۸۵ و ۰/۸۷ گزارش کردند و برای محاسبه روایی ملاکی از ضرایب همبستگی بین نمرات مقیاس افسردگی با نمرات آزمون افسردگی بک ۰/۸۴، نمرات مقیاس اضطراب با مقیاس اضطراب زونگ ۰/۸۳ و مقیاس استرس با مقیاس استرس دانش‌آموزان ۰/۷۵ استفاده شد (P<۰/۰۱) [۲۲].

Generic Job Satisfaction (Scale): برای سنجش رضایت شغلی، پرسشنامه ۱۰ گویه‌ای و معرفی شده توسط مکدونالد و مک‌ایتن تایر است [۲۳]. مقیاس پاسخگویی این پرسشنامه به صورت پنج درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) است. سازندگان این مقیاس شواهد گستره‌های از روایی سازه، همگرا و تشخیصی این پرسشنامه ارائه کردند. به عنوان مثال، بین رضایت شغلی عمومی و استرس شغلی، ملال، انزوا و خطر بیماری و اختلال در محیط کار رابطه معنادار گزارش شده است [۲۳]. همچنین بین زنان و مردان در امتیازات این مقیاس تفاوت معنادار به دست نیامده و تحلیل عامل اکتشافی، روایی سازه آن را تأیید کرده است [۲۳] بر اساس گزارش مکدونالد و همکاران آلفای کرونباخ این پرسشنامه برابر با ۰/۷۷ است [۲۳]. نتایج تحلیل اکتشافی نسخه فارسی این پرسشنامه روایی سازه عاملی آن را تأیید کرد و این پرسشنامه با تحلیل مبتنی بر مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس، از جمله مقیاس کایزر-مایر-اولکین بالاتر از ۸/۰، آزمون کرویت بارتلت معنادار و بارهای عاملی بالاتر از ۰/۴ برای سؤالات، مدل یک عاملی آن تأیید شد و آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۴ بدست آمد و در مورد روایی واگرای، امتیازات حاصل از این پرسشنامه با استرس شغلی و فرسودگی هیجانی رابطه منفی به ترتیب برابر با ۰/۵۵ و ۰/۴۹ و در سطح <۰/۰۱ P معنادار نشان داد [۲۴].

برای استفاده از پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (CERQ) در جامعه ایران، پس از تهیه نسخه اصلی مقیاس، بدین شکل عمل شد: پس از کسب اجازه کتبی از سازنده ابزار از طریق ایمیل، ابتدا پرسشنامه توسط چهار نفر متخصص روانشناسی (دو نفر عضو هیئت‌علمی و دو نفر دانشجوی دکترا)، به طور مستقل و جداگانه به زبان فارسی ترجمه شد و سپس ترجمه‌های انجام شده در یک گروه تخصصی از اساتید روانشناسی بالینی مطرح و نظرات این افراد با

است که چنانچه کمتر از ۰/۰۵ باشد نشانه برآش خوب، بین ۰/۰۵ تا ۰/۰۸ نشان دهنده برآش تقریباً خوب، بین ۰/۰۸ تا ۰/۱۰ نشان دهنده برآش متوسط و بزرگتر از ۰/۱ حاکی از برآش ضعیف مدل است. شاخص SRMR هر چه به صفر نزدیک تر باشد نیکوئی برآش مدل بالاتر است اگر مقدار این شاخص کمتر از ۰/۰۵ باشد مناسب است علاوه بر این شاخص های AIC و BIC برای مقایسه مدل ها استفاده شد که هر چه مقدارش پایین تر باشد برآش مدل نسبت به مدل های دیگر بهتر است.^[۲۵] بر اساس آنچه گفته شد و با توجه به نتایج شاخص های χ^2/df ، GFI، SRMR، CFI و TLI، RMSEA گزارش شده در جدول ۳، مدل دو عاملی دارای برآش مناسبی است درنتیجه، این مدل تأیید شد (شکل ۱).
به منظور بررسی روایی واگرا و همگرای این مقیاس، همبستگی پیرسون این مقیاس با خرده مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس و رضایت شغلی بررسی شد؛ که نتایج آن نشانگر روایی واگرا و همگرای این مقیاس بود. نتایج در جدول ۴ ارائه شده است.
جهت بررسی اعتبار این مقیاس از پایایی بازآزمایی و همسانی درونی گویه ها استفاده شد که نتایج در جدول ۵ قابل مشاهده است. نتایج نشان داد همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۷۴ بود. پایایی بازآزمایی به فاصله ۴ هفته برای راهبردهای سازگار و ناسازگار به ترتیب ۰/۷۷ و ۰/۸۶ به دست آمد ($P < 0/01$) که نشان می دهد ابزار اعتبار خوبی دارد.

داشتند که ۱۳ نفر اختلال گوارشی، ۶ نفر اختلال قلبی و عروقی، ۴ نفر بیماری دستگاه تنفسی، ۸ نفر بیماری دستگاه غدد درون ریز، ۶ نفر بیماری دستگاه عضلانی- اسکلتی و ۵ نفر سردرد را گزارش کردند. میانگین ساچمه کار شرکت کنندگان در واحد نظامی ۱۷/۱۴ سال با انحراف معیار ۸/۷۹ بود. ۲۹ نفر (۹/۴٪) از شرکت کنندگان ساچمه جبهه داشتند که میانگین حضور این تعداد در جبهه ۱۴/۴۴ ماه با انحراف معیار ۶/۴۳ بود.

به منظور اطمینان از صحت ساختار عاملی، از روش تحلیل عامل تأییدی استفاده شد. در تحلیل عاملی تأییدی محقق به دنبال یافتن این سؤال است که آیا مجموعه ای از پرسش ها یک سازه یا متغیر مشخص را اندازه گیری می کند؟ در واقع، در تحلیل عاملی تأییدی، پژوهشگر به دنبال تأیید یک چارچوب سازه ای از پیش تعیین شده است. در این مطالعه، برای بررسی برآش مدل از شاخص های χ^2/df ، شاخص نیکوئی برآش (GFI)، شاخص ریشه میانگین مربوطات باقیمانده استاندارد شده (SRMR)، شاخص توکر لویس (TLI)، شاخص برآش تطبیقی (CFI) و ریشه میانگین مجدورات خطای برآورده (RMSEA) استفاده شده است. مقادیر کوچکتر از ۳ مجدور خی نرم شده (χ^2/df) نشان دهنده برآش مناسب مدل است و هر چه این شاخص کوچک تر باشد، برآش مدل بهتر خواهد بود. همچنین، مقادیر بالاتر از ۰/۹ در شاخص های GFI و TLI و CFI نیز برآش خوب مدل را نشان می دهد. در مورد RMSEA گفته شده

جدول ۱: اطلاعات جمعیت شناختی شرکت کنندگان در مطالعه بر اساس توزیع فراوانی و درصد

درصد	تعداد	مرد	جنسیت
۴۳/۵	۱۳۵		
۵۶/۵	۱۷۵	زن	
۱۳/۲	۴۱	۲۰-۳۰	سن
۵۸/۴	۱۸۱	۳۱-۴۰	
۱۳/۹	۴۳	۴۱-۵۰	
۱۴/۵	۴۵	۵۱-۶۰	
۵/۵	۱۷	دیپلم	قطع تحصیلات
۷/۱	۲۲	فوق دیپلم	
۲۱/۹	۶۸	لیسانس	
۳۷/۱	۱۱۵	فوق لیسانس	
۲۸/۴	۸۸	دکتری	وضعیت تأهل
۶۱/۳	۱۹۰	متاهل	
۳۳/۲	۱۰۳	مجرد	
۵/۵	۱۷	مطلقه	
۱۳/۵	۴۲	بلی	سابقه بیماری جسمی
۸۶/۵	۲۶۸	خیر	

۹/۴	۲۹	بله	سابقه ججه
۹/۶	۲۸۱	خیر	

جدول ۲: شاخص های توصیفی مربوط به متغیر های مورد مطالعه

شاخص	حداکثر	حداقل	انحراف معیار	میانگین	توضیح
۴۲	۰	۱۰/۵۵	۱۳/۱۷	۰/۴۵	afserdگی
۴۲	۰	۱۰/۷۴	۱۲/۴۶	۰/۴۶	اضطراب
۴۲	۰	۱۱/۰۱	۱۷/۱۸	۰/۴۷	استرس
۵۰	۱۰	۱۳/۴۱	۲۷/۰۱	۰/۴۸	رضایت شغلی
۱۰	۲	۲/۷۲	۵/۵۱	۰/۴۹	سرزنش کردن خود
۱۰	۲	۲/۹۳	۶/۱۶	۰/۵۰	پذیرش
۱۰	۲	۲/۸۶	۵/۴۰	۰/۵۱	نشخوار فکری
۱۰	۲	۳/۰۶	۶/۱۴	۰/۵۲	تمرکز مجدد مشبت
۱۰	۲	۳/۰۵	۶/۱۳	۰/۵۳	تمرکز مجدد در برنامه ریزی
۱۰	۲	۲/۸۳	۶/۳۰	۰/۵۴	ارزیابی مجدد مشبت
۱۰	۲	۲/۷۴	۶/۵۲	۰/۵۵	کم اهمیت شماری
۱۰	۲	۲/۸۷	۵/۴۶	۰/۵۶	فاجعه انگاری
۱۰	۲	۲/۷۱	۵/۷۷	۰/۵۷	سرزنش کردن دیگران
۵۰	۱۰	۱۳/۰۴	۳۱/۲۴	۰/۵۸	راهبردهای مقابله ای سازگار
۱۰	۸	۹/۲۹	۲۲/۰۴	۰/۵۹	راهبردهای مقابله ای ناسازگار

جدول ۳: نتایج تحلیل عاملی تأییدی CERQ-S

شاخص های برازش مدل	χ^2	df	χ^2/df	GFI	TLI	CFI	SRMR	AIC	BIC	RMSEA (90% CI)
مدل یک عاملی	۵۶۱/۸۵	۱۲۶	۴/۴۵	۰/۸۰	۰/۸۶	۰/۱۲۶	۶۵۱/۸۵	۸۱۹/۹۹	(۰/۱۱-۰/۰۹)	•/۱۰
مدل دو عاملی	۱۸۱/۵۶	۱۲۵	۱/۴۵	۰/۹۴	۰/۹۸	۰/۰۲۸	۲۷۳/۵۶	۴۴۵/۴۴	(۰/۰۲-۰/۰۵)	•/۰۳
مدل نه عاملی	۴۷۲/۲۹	۹۹	۴/۷۷	۰/۸۷	۰/۸۴	۰/۱۱۱	۶۱۶/۲۹	۸۸۵/۳۳	(۰/۱۰-۰/۱۲)	•/۱۱

χ^2/df : chi-square/degrees of freedom; GFI: goodness of fit index; TLI: Tucker-Lewis coefficient; CFI: comparative fit index; SRMR: Standardized Root Mean Square Residual; RMSEA: root mean square error of approximation; AIC: Akaike information criterion

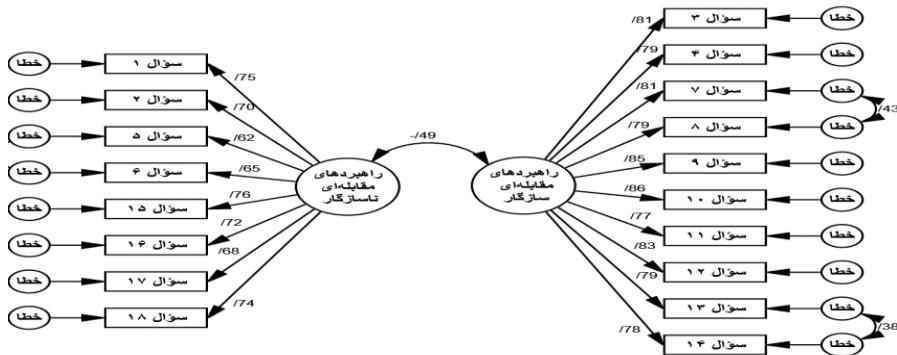
جدول ۴: نتایج همبستگی بین DASS-42 . CERQ و رضایت شغلی (GJSS)

مقیاس افسردگی	مقیاس اضطراب	مقیاس استرس	رضایت شغلی
۰/۴۵	۰/۳۶	۰/۲۲	-۰/۲۵
-۰/۴۱	-۰/۴۱	-۰/۴۳	•/۳۰
۰/۴۶	۰/۳۴	۰/۳۳	-۰/۲۳
-۰/۴۴	-۰/۴۳	-۰/۴۴	•/۳۴
-۰/۴۴	-۰/۴۳	-۰/۴۳	تمرکز مجدد مشبت
-۰/۴۴	-۰/۴۳	-۰/۴۳	تمرکز مجدد در برنامه ریزی
-۰/۴۳	-۰/۴۳	-۰/۴۳	ارزیابی مجدد مشبت
-۰/۴۳	-۰/۴۳	-۰/۴۳	کم اهمیت شماری
-۰/۴۳	-۰/۴۳	-۰/۴۳	فاجعه انگاری
-۰/۴۸	-۰/۴۸	-۰/۴۸	سرزنش کردن دیگران
-۰/۴۸	-۰/۴۸	-۰/۴۸	راهبردهای مقابله ای سازگار
-۰/۵۵	-۰/۴۲	-۰/۴۰	راهبردهای مقابله ای ناسازگار

*همگی در سطح $P < 0.01$ معنی دارند.

جدول ۵: نتایج ضرب آلفای کرونباخ و پایابی بازآزمایی پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (CERQ) و خرده مقیاس هایش

بازآزمایی	آلفای کرونباخ	آیتم‌ها	
.۰/۷۴**	.۰/۷۹	۱ و ۲	سرزنش کردن خود
.۰/۸۰**	.۰/۸۴	۳ و ۴	پذیرش
.۰/۷۱**	.۰/۷۶	۵ و ۶	نشخوار فکری
.۰/۷۲**	.۰/۸۸	۷ و ۸	تمرکز مجدد مثبت
.۰/۷۰**	.۰/۸۸	۹ و ۱۰	تمرکز مجدد در برنامه‌بریزی
.۰/۷۲**	.۰/۸۲	۱۱ و ۱۲	ارزیابی مجدد مثبت
.۰/۷۵**	.۰/۸۶	۱۳ و ۱۴	کم اهمیت شماری
.۰/۸۴**	.۰/۷۶	۱۵ و ۱۶	فاجعه‌انگاری
.۰/۸۰**	.۰/۷۵	۱۷ و ۱۸	سرزنش کردن دیگران
.۰/۷۷**	.۰/۹۵	۳، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴	راهبردهای مقابله‌ای سازگار
.۰/۸۶**	.۰/۸۸	۱، ۲، ۵، ۶، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸	راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار

شکل ۱: آزمون مدل دو عاملی CERQ-S به همراه ضرایب استاندارد

یافته‌های مربوط به روایی واگرا و همگرا خرده مقیاس‌های پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی با مقیاس‌های افسردگی، اضطراب و استرس همبستگی معنادار را نشان دادند به طوری که افزایش استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان شناختی سازگار باعث کاهش افسردگی، اضطراب و استرس و افزایش استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان شناختی ناسازگار باعث افزایش افسردگی، اضطراب و استرس در کارکنان نظامی می‌شود که حاکی از روایی مطلوب این پرسشنامه است. نسخه اصلی و نسخه اسپانیایی و نسخه ایرانی پرسشنامه نیز همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه را با اضطراب و افسردگی نشان داده‌اند [۱۶، ۱۹] به طوری که مطالعات

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر، بررسی ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی (CERQ-18) در کارکنان نظامی بود. نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که مدل دو عاملی نسخه فارسی نسبت به مدل ۹ عاملی نسخه اصلی پرسشنامه برآش بهتری دارد و ساختار دو عاملی تأیید شد. نتایج تحلیل عاملی نسخه اسپانیایی پرسشنامه نیز ساختار دو عاملی را تأیید کرد [۱۶] که در مقایسه با نسخه فارسی برآش کمتری داشت با این وجود از یافته‌های مطالعه حاضر مبنی بر وجود دو عامل راهبردهای مقابله‌ای سازگار و ناسازگار حمایت می‌کند.

استرس‌زا و سلامتی بازی می‌کنند [۱۳]. یکی از جنبه‌های حیاتی تنظیم هیجان، توانایی افراد در استفاده از راهبردهای مقابله‌ای سازگار در زمان استرس است [۳۳]. به عبارت دیگر، راهبردهای مقابله‌ای شناختی سازگار، روابط منفی با علائم فیزیولوژیکی و روانشناختی استرس دارند که نشان می‌دهد پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه ریزی، ارزیابی مجدد مثبت و کم اهمیت شماری، به تنظیم‌های مثبت استرس حاد کمک می‌کنند [۳۴]. رابطه بین راهبردهای مقابله‌ای شناختی ناسازگار و استرس حاد مثبت است، به این معنی که افرادی که از راهبردهای ناسازگار مانند خود سرزنش کردن، نشخوار فکری، فاجعه‌انگاری و سرزنش دیگران استفاده می‌کنند، استرس بیشتری را تجربه می‌کنند [۳۴]. یافته‌های مربوط به روایی واگرا و همگرا خرد مقياس‌های پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی با مقیاس رضایت شغلی همبستگی معنادار را نشان داد به طوری که افزایش استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان شناختی سازگار باعث بیشتر شدن رضایت شغلی و افزایش استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان شناختی ناسازگار باعث کاهش رضایت شغلی در کارکنان نظامی می‌شود که حاکی از روای مطلوب این پرسشنامه است. مطالعه‌ای در ایران به بررسی تأثیر راهبردهای تنظیم هیجان شناختی بر روی رضایت شغلی پرداخته است و نسخه ۳۶ گویه پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی بر روی ۳۴۰ نفر از کارکنان شاغل اجرا کرده است [۳۵] و نتایج این پژوهش نشان داد که راهبردهای تنظیم هیجان شناختی سازگار باعث افزایش رضایت شغلی و به همین ترتیب راهبردهای تنظیم هیجان شناختی ناسازگار باعث کاهش رضایت شغلی می‌شود و این راهبردها پیش‌بین خوبی برای رضایت شغلی هستند [۳۵] این یافته‌ها با نتایج مطالعه‌ما همسو است.

در مطالعه حاضر ضریب الافای کرونباخ خرد مقياس‌ها بین ۰/۷۵ (سرزنش کردن دیگران) و ۰/۸۶ (کم اهمیت شماری) بودند این یافته همسو با مطالعه نسخه اصلی (۰/۶۸ تا ۰/۸۱)، نسخه ترکیه‌ای (۰/۶۳ تا ۰/۷۴)، نسخه بزریلی (بزرگتر از ۰/۰۶) و نسخه آفریقای جنوبی (۰/۵۸ تا ۰/۸۱) بود [۱۸، ۱۵، ۱۰، ۸]. الافای کرونباخ خرد مقياس راهبردهای مقابله‌ای سازگار و ناسازگار در این مطالعه به ترتیب ۰/۹۵ و ۰/۸۸ بود که با الافای کرونباخ خرد مقياس راهبردهای مقابله‌ای سازگار (۰/۸۴) و ناسازگار (۰/۷۲) در نسخه اسپانیایی در یک راستا بود [۱۶]. اعتبار به روش بازآزمایی در طول ۴ هفته نیز همبستگی ۰/۷۷ و معناداری در

قبلی نیز نشان داده‌اند که ابزار CERQ افسردگی، اضطراب، خشم و استرس را پیش‌بینی می‌کند [۹]، که با نتیجه مطالعه فعلی مطابقت دارد.

تصور می‌شود که اجرای انعطاف‌پذیر راهبردهای تنظیم هیجان سازگار باعث سلامت روان و انجام رفتارهای سالم در افراد می‌شود، در حالی که استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار با طیف وسیعی از مشکلات بهداشت روانی، از جمله افسردگی و اضطراب همراه است [۲۶]. تعدادی از مطالعات نشان داده اند که بین استفاده از برخی از راهبردهای شناختی خاص و آسیب‌شناسی روانی رابطه شدیدی وجود دارد [۱۶، ۲۷] و در همین راستا، شواهدی وجود دارد که راهبردهای مقابله‌ای شناختی سازگار اهداف امیدوار کننده‌ای در جهت درمان علائم آسیب‌شناسی روانی هستند [۱۴]. به عنوان مثال راهبردهایی همچون ارزیابی مجدد مثبت فرد را در برابر آسیب‌شناسی روانی محافظت می‌کند [۷، ۲۸].

تحقیق در مورد ارتباط بین راهبردهای تنظیم هیجان شناختی و علائم افسردگی منجر به تمایز بین راهبردهای سازگار (انطباقی) و ناسازگار شده است [۵]. راهبردهای سازگار (مانند تمرکز مجدد در برنامه ریزی با تفکر در مورد اقدامات لازم برای مدیریت این رویداد، ارزیابی مجدد مثبت موقعیت، تمرکز مجدد بر روی موارد مثبت، قراردادن موقعیت در دیدگاه وسیع تر و پذیرش آنچه شما تجربه کرده‌اید) با علائم افسردگی همبستگی منفی داشتند [۲۹، ۳۰]. راهبردهای ناسازگار (مانند سرزنش خود یا دیگران در قبال آنچه اتفاق افتاده، نشخوار کردن افکار به طور مداوم در مورد احساسات مرتبط با این واقعه و فاجعه‌بار کردن با تأکید بر رعب و وحشت واقعه) با علائم افسردگی ارتباط مثبتی دارند [۲۹، ۳۰]. به همین ترتیب، افرادی که از افسردگی رنج می‌برند، استفاده مکرر از تمام راهبردهای ناسازگار و همچنین استفاده کمتر مکرر از سایر راهبردهای سازگار را گزارش کردند [۲۹]. ارتقا و افزایش استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان سازگار به عنوان یک هدف اصلی برای مداخلات در درمان افسردگی و اضطراب پیشنهاد شده است [۳۱]. تحقیقات نشان می‌دهند که راهبردهای تنظیم هیجان پیش‌بینی کننده علائم مربوط به استرس هستند [۳۲] و گزارش شده است که راهبردهای تنظیم هیجان شناختی بر روی پاسخ هیجانی اولیه و روند بعدی آن در هنگام مواجهه افراد با رویدادهای استرس‌زای زندگی تأثیر می‌گذارند [۱۸]. در واقع راهبردهای مقابله شناختی نشان داده شده است که نقش مهمی در رابطه بین عوامل

شرایط اضطراری و بحرانی همچون شرایط کرونایی) یا به عنوان ابزاری بالینی برای غربالگری یا ارزیابی سریع مورد استفاده قرار داد. همچنین می‌توان از این ابزار در قالب یک طرح مطالعاتی کوھورت (طولی) استفاده کرد به گونه‌ای که ابتدا در زمان استخدام نیروهای نظامی و به طور مکرر در فواصل زمانی مختلف این افراد را مورد ارزیابی‌های پی‌درپی قرار داد تا به بررسی نقش محافظتی این سازه در برابر مشکلات روانی و پیش‌بینی سلامت روان در کارکنان نظامی به طور دقیق پرداخته شود. در مطالعات آتی محققان می‌توانند به بررسی ارتباط راهبردهای مقابله‌ای سازگارانه و ناسازگارانه با سایر متغیرهای روانی و پیش‌بینی‌های آن پرداخته و در طرح‌های آزمایشی و کارآزمایی‌های بالینی تأثیر مداخلات روانشناختی را با این ابزار مورد ارزیابی قرار دهند.

تضاد منافع: نویسندهای تصریح می‌کنند که هیچ گونه تضاد منافعی در مطالعه حاضر وجود ندارد.

سهم نویسندها

حمدی محسن آبادی: مشارکت در طراحی مطالعه، جمع‌آوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل آماری، نگارش و ویرایش مقاله
علی فتحی آشتیانی: طراحی مطالعه، مدیریت اجرای طرح، ویرایش مقاله

تشکر و قدردانی

مقاله حاضر حاصل بخشی از طرح تحقیقاتی مصوب در تاریخ ۱۳۹۸/۰۸/۲۱) دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج) بود. از کلیه متخصصان و کارکنان نظامی شرکت‌کننده در پژوهش حاضر که ما را در انجام این مطالعه یاری نمودند کمال تشکر و قدردانی را داریم.

منابع

- Kraaij V, De Wilde E. Negative life events and depressive symptoms in the elderly: a life span perspective. *Aging & Mental Health* 2001;5:84-91
- Sloan E, Hall K, Moulding R, Bryce S, Mildred H, Staiger PK. Emotion regulation as a transdiagnostic treatment construct across anxiety, depression, substance, eating and borderline personality disorders: A systematic review. *Clinical Psychology Review* 2017;57:141-163
- Kopp CB. Regulation of distress and negative emotions: A developmental view. *Developmental Psychology* 1989;25:343-354
- Aldao A, Sheppes G, Gross JJ. Emotion regulation flexibility. *Cognitive Therapy and Research* 2015;39:263-278
- Garnefski N, Kraaij V, Spinhoven P. Negative life events, cognitive emotion regulation and emotional problems. *Personality and Individual Differences* 2001;30:1311-1327

خرده مقیاس راهبردهای مقابله‌ای سازگار و همیستگی $t=0/86$ و معناداری در خرده مقیاس راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار را نشان داد، این یافته‌ها بیانگر این بود که پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی در کارکنان نظامی همسانی درونی و اعتبار بازآزمایی مطلوبی دارد.

به طور کلی نتایج پژوهش حاضر نشان داد که پژوهشگران می‌توانند از پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی به عنوان ابزاری معتبر برای اندازه‌گیری راهبردهای مقابله‌ای استفاده کنند. محدودیت عمدی پژوهش حاضر شامل تصادفی نبودن شیوه نمونه‌گیری، مقطعی بودن این بررسی، عدم استفاده از ابزار مختص به تنظیم هیجان جهت بررسی روایی همگرا و ابزارهای تشخیص بالینی بود. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی با گسترش نمونه‌های بالینی و غیر بالینی، بررسی در نمونه کودکان و نوجوانان و همچنین مبتنی بر ویژگی‌های جمعیت شناختی زمینه کاربرد دقیق تر این مقیاس را در گستره‌های بالینی و پژوهشی فراهم ساخت. علاوه، با توجه به اینکه هدف CERQ ارزیابی منابع مقابله‌ای است که شخص نه تنها در یک زمان مشخص (مقطعی) بلکه از نظر طولی (به طور مداوم) از آن استفاده می‌کند بنابراین ارزیابی سطح حساسیت به تغییر نسخه کوتاه پرسشنامه مفید خواهد بود در همین راستا انجام تحقیقات طولی برای سنجش میزان تغییر راهبردهای مقابله‌ای شناختی افراد در مقابل واقعی و رویدادهای استرس‌زا در طی ماهها و سال‌های مختلف می‌تواند اطلاعات بالزشی در اختیار پژوهشگران قرار بدهد. علاوه بر این، پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی تجزیه و تحلیل کلی از ویژگی‌های افراد در نوع مقابله شناختی با موقعیت‌ها استرس‌زا را ممکن می‌سازد، به طوری که می‌توان به عنوان ابزاری در مطالعات میدانی (به عنوان مثال، بلایای طبیعی، اقدامات خشن،

- 6.** John OP, Eng J. Three approaches to individual differences in affect regulation: Conceptualizations, measures, and findings. *Handbook of emotion regulation*, 2th Edition, Guilford Press, New York, United States 2014
- 7.** Gross JJ. The emerging field of emotion regulation: An integrative review. *Review of General Psychology* 1998;2:271-299
- 8.** Garnefski N, Kraaij V. Cognitive emotion regulation questionnaire—development of a short 18-item version (CERQ-short). *Personality and Individual Differences* 2006;41:1045-1053
- 9.** Martin RC, Dahlen ER. Cognitive emotion regulation in the prediction of depression, anxiety, stress, and anger. *Personality and Individual Differences* 2005;39:1249-1260
- 10.** Araujo APdC, Gadelha MJN, Melo RLPd. Evidence of validity, reliability and psychometric parameters of the items of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire-Short (CERQ-Short). *Psico-USF* 2020;25:547-559
- 11.** Garnefski N, Van Den Kommer T, Kraaij V, Teerds J, Legerstee J, Onstein E. The relationship between cognitive emotion regulation strategies and emotional problems: comparison between a clinical and a non-clinical sample. *European Journal of Personality* 2002;16:403-420
- 12.** Garnefski N, Baan N, Kraaij V. Psychological distress and cognitive emotion regulation strategies among farmers who fell victim to the foot-and-mouth crisis. *Personality and Individual Differences* 2005;38:1317-1327
- 13.** Garnefski N, Kraaij V. The cognitive emotion regulation questionnaire. *European Journal of Psychological Assessment* 2007;23:141-149
- 14.** Berking M, Lukas CA. The Affect Regulation Training (ART): a transdiagnostic approach to the prevention and treatment of mental disorders. *Current Opinion in Psychology* 2015;3:64-69
- 15.** Cakmak A, Cevik E. Cognitive emotion regulation questionnaire: Development of Turkish version of 18-item short form. *African Journal of Business Management* 2010;4:2097-2102
- 16.** Holgado-Tello FP, Amor PJ, Lasa-Aristu A, Domínguez-Sánchez FJ, Delgado B. Two new brief versions of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire and its relationships with depression and anxiety. *Anales De Psicología/Annals of Psychology* 2018;34:458-464
- 17.** Ireland MJ, Clough BA, Day JJ. The cognitive emotion regulation questionnaire: Factorial, convergent, and criterion validity analyses of the full and short versions. *Personality and Individual Differences* 2017;110:90-95
- 18.** Propheta I, van Zyl CJ. Measuring cognitive emotion regulation in South Africa using the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire-short form. *African Journal of Psychological Assessment* 2019;1:1- 6
- 19.** Besharat MA, Bazzazian S. Psychometric properties of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire in a sample of Iranian population. *Advances in Nursing & Midwifery* 2015;24:61-70 [Persian]
- 20.** DeVellis RF. Scale development: Theory and applications. 4th Edition, Sage: United States, 2017
- 21.** Lovibond PF, Lovibond SH. The structure of negative emotional states: Comparison of the Depression Anxiety Stress Scales (DASS) with the Beck Depression and Anxiety Inventories. *Behaviour Research and Therapy* 1995;33:335-343
- 22.** Fathi Ashtiani, A. Psychological tests: Evaluation of Personality and Mental Health. 1st Edition, Be'sat: Tehran, Iran, 2016 [Persian]
- 23.** Macdonald S, MacIntyre P. The generic job satisfaction scale: Scale development and its correlates. *Employee Assistance Quarterly* 1997;13:1-16
- 24.** Golparvar M, Taleb M. Mediating role of job satisfaction on the relationship between compulsory citizenship behaviors and organizational citizenship behaviors. *Contemporary Psychology* 2016;11:33-46[Persian]
- 25.** Hair JF, Black WC, Babin BJ, Anderson RE, Tatham R. Multivariate data analysis. 7th Edition, Pearson Education, New Jersey, United States 2010
- 26.** Potthoff S, Garnefski N, Miklósi M, Ubbiali A, Domínguez-Sánchez FJ, Martins EC, et al. Cognitive emotion regulation and psychopathology across cultures: A comparison between six European countries. *Personality and Individual Differences* 2016;98:218-224
- 27.** Joormann J, Gotlib IH. Emotion regulation in depression: Relation to cognitive inhibition. *Cognition and Emotion* 2010;24:281-298
- 28.** Gross JJ, John OP. Individual differences in two emotion regulation processes: implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of Personality and Social Psychology* 2003;85:348

- 29.** Aldao A, Nolen-Hoeksema S, Schweizer S. Emotion-regulation strategies across psychopathology: A meta-analytic review. *Clinical Psychology Review* 2010;30:217-237
- 30.** Aldao A. The future of emotion regulation research: Capturing context. *Perspectives on Psychological Science* 2013;8:155-172
- 31.** Hofmann SG, Sawyer AT, Fang A, Asnaani A. Emotion dysregulation model of mood and anxiety disorders. *Depression and Anxiety* 2012;29:409-416
- 32.** Vanderhasselt M-A, Koster EH, Onraedt T, Bruyneel L, Goubert L, De Raedt R. Adaptive cognitive emotion regulation moderates the relationship between dysfunctional attitudes and depressive symptoms during a stressful life period: A prospective study. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry* 2014;45:291-296
- 33.** Zimmer-Gembeck MJ, Dunbar MD, Ferguson S, Rowe SL, Webb H, Skinner EA. Introduction to the special issue. *Australian Journal of Psychology* 2014;66:65-70
- 34.** Cai W-p, Pan Y, Zhang S-m, Wei C, Dong W, Deng G-h. Relationship between cognitive emotion regulation, social support, resilience and acute stress responses in Chinese soldiers: Exploring multiple mediation model. *Psychiatry Research* 2017;256:71-78
- 35.** Shahba S, Alvani S, Zahedi S, Memarzadeh G. An investigation on the effect of cognitive emotion regulation strategies on job satisfaction. *Management Science Letters* 2014;4:1315-1324 [Persian]